

İşletmelerde Yatırım (Kuruluş) Planları ile İlgili İncelemeler ve Yatırım Planlarının Değerlendirilmesine İlişkin Karşılaştırmalı Bir Uygulama *

Examination On Investment (Institution) Plans In Business And Application For Evaluation Of Investment Plans

ÖZET

İşletmelerde yatırım (kuruluş) planlaması, başlıca beş aşamadan geçilerek yapılır. Bunlar; yatırım fikrinin doğması, ön etüd , ekonomik etüd , mali etüd, teknik etüd, proje değerlendirme ve karar verme aşamalarıdır. Yatırım fikri; tesadüfen ya da sistematik araştırmalarla doğabilir. Nicel ve nitel bilgiler yer alır. Ekonomik etüd; piyasa (pazar) araştırması, kapasite seçimi, kuruluş yeri seçimi, konumluk yer seçimi, organize sanayi bölgesi konuları yer alır. Teknik etüd; yatırım tutarının hesabı, teknoloji seçimi vd. hususlar yer alır. Mali etüdde; yatırımın finansmanı, özsermaye ve ihtiyaç halinde, özsermaye dışı finansmanın planlanması yer alır. Proje değerlendirilmesinde; paranın zaman değerini dikkate almayan yöntemler (rantabilite oranı, özsermayenin karlılığı, geri ödeme devresi yöntemi) ve paranın zaman değerini dikkate alan yöntemler (iç karlılık oranı, net bugünkü değer yöntemi, fayda - masraf oranı yöntemi) kullanılarak, çıkan sonuca göre karar verilir. Yatırım planlarının, başarılı bir şekilde uygulanabilmesi için nitel ve nicel bilgilerin kaynağından ve sağlıklı olarak temin edilmesi ve verilerin istatistik kullanılarak geleceğe dönük olarak projeksiyonların yapılması gerekir. Üretim, tüketim, nüfus, gelir, yaş, cinsiyet, ithalat ihracat bilgileri sağlanmalıdır.

Anahtar Kelimeler: Yatırım, plan , proje değerlendirme

ABSTRACT

Investment (institutional) planning in business is made pay passing five stages. The stages, the emergence of Investment Idea , Economic Study, Technical Study, Financial Study, Evaluation Stages. The Ideas of Investment may arise by change or through systematic research. Includes quantitative information. In the economic study; Market research, Capacity Selection, Organized Industrial Zone subjects are included. Technical Study; Calculation of Investment Amount, Technology Selection etc. matters are included. The Financial Study includes The Planning Of Investment Financing, Equality and If needed , Non Equity Financing. In the Evaluation of the Investment Plan (Project); Using Methods that do not take into account; The Time Value Of Money (Profitability Ratio, Profitability of Equity Capital, Payback Period) and Methods to consider, The Time Value of Money (Internal Rate of Return, Pure Present Value, Benefit Expense Ratio). It is decided to make the investment for the successful implementation of investment plans qualitative, quantitative, information should be obtained from the source and in a healthy way data should be made prospectively using statistics. Production consumption, population, income, age, gender, export, import, information should be provided.

Keywords: Investment, Plan, Project Evaluation

GİRİŞ

Yatırım Planlaması, bir yatırımın, fikir aşamasından başlayarak , Projenin Değerlendirilmesine kadar süren çalışmalardan oluşur. Başlangıçta sağlıklı veriler ile planlama yapılırsa, yatırımların faydalı ömürleri uzun sürer. Geçmiş rakamlardan istatistik ile projeksiyon yapıldığında yatırıma olan talep, gelirler sağlıklı bir şekilde hesaplanabilir. Yatırımlarda, Teknoloji Seçimi de önemlidir. Enerji, Finansman ve Personelden tasarruf edici yol ve yöntemlerde araştırılmalıdır. Ayrıca yatırım dolayısıyla çıkan ürünlerin, çevreye zarar vermemesine özende gösterilmelidir. Toprak Kirliliği, Su Kirliliği, Hava Kirliliği vd. neden olmayacak şekilde üretimde bulunmakta önemlidir. Yatırımlarda, İnsan Kaynaklarının, yeri ve önemi de çok büyüktür. Kuruluş Döneminde ve Üretim Döneminde, Nitelikli İnsan Kaynakları ile çalışmak, mali açıdan önem arz etmektedir.

Yatırımlarla ilgili , Kavramlar ve Planlamadaki Aşamalar , şöyle açıklanabilir.

GİRİŞ

Yatırım Planlaması, Bir Yatırımın , fikir aşamasından başlayarak , Projenin Değerlendirilmesine kadar süren çalışmalardan oluşur. Başlangıçta sağlıklı veriler ile planlama yapılırsa, yatırımların faydalı ömürleri uzun sürer. Geçmiş rakamlardan istatistik ile projeksiyon yapıldığında yatırıma olan talep, gelirler sağlıklı bir şekilde

Mustafa Türengül¹

How to Cite This Article

Türengül, M. (2023).
“İşletmelerde Yatırım
(Kuruluş) Planları ile İlgili
İncelemeler ve Yatırım
Planlarının
Değerlendirilmesine İlişkin
Karşılaştırmalı Bir
Uygulama”, International
Social Mentality and
Researcher Thinkers Journal,
(Issn:2630-631X) 9(76):
4843-4850. DOI:
<http://dx.doi.org/10.29228/smryj.72301>

Arrival: 05 July 2023

Published: 25 October 2023

Social Mentality And
Researcher Thinkers is
licensed under a Creative
Commons Attribution-
NonCommercial 4.0
International License.

* Yazar , M.TÜRENGÜL'ün, Doktora Tezinden üretilen bir Makaledir.

¹ Dr. Mustafa TÜRENGÜL , OSTİM Teknik Üniversitesi, Ankara, Türkiye

hesaplanabilir. Yatırımlarda, Teknoloji Seçimi de önemlidir. Enerji, Finansman ve Personelden tasarruf edici yol ve yöntemlerde araştırılmalıdır. Ayrıca yatırım dolayısıyla çıkan ürünlerin, çevreye zarar vermemesine özende gösterilmelidir. Toprak Kirliliği, Su Kirliliği, Hava Kirliliği vd. neden olmayacak şekilde üretimde bulunmakta önemlidir. Yatırımlarda, İnsan Kaynaklarının, yeri ve önemi de çok büyüktür. Kuruluş Döneminde ve Üretim Döneminde, Nitelikli İnsan Kaynakları ile çalışmak, mali açıdan önem arz etmektedir.

Yatırımlarla ilgili Kavramlar ve Planlamadaki Aşamalar şöyle açıklanabilir.

YATIRIM VE PLAN KAVRAMLARI

Yatırım Kavramları

En geniş anlamda yatırım, bir devre içinde, üretilen ve ithal edilen mallardan tüketilmeyerek ya da ihraç edilmeyerek, gelecek devreye aktarılan kısmıdır. Bu tanımdan , anlaşılması gereken yatırım; Gayri safi yatırım yani brüt yatırımdır (DPT; 1968). Yatırım kavramı, halk dilinde, ekonomi ve işletme literatüründe farklı anlamlar ifade eder (Olalı, 1967).

Diğer Yatırım Kavramları da şunlardır (Pakdemirli, 1983) ;

a. Bağımsız (Otonom) Yatırımlar,

Tüketim ve Satış, miktarına bağlı olmaksızın yapılırlar. Örneğin, Teknolojik ilerlemenin sağladığı Olanaklardan yararlanarak, eskimiş bir makina, daha düşük maliyetle çalışan, yenisiyle değiştirilmesi.

b. Uyarılmış Yatırımlar,

Artan talep sonucunda, mevcut üretim düzeni içinde, kapasiteyi arttırarak, mevcut gelir seviyesini yükseltmek amacıyla yapılan yatırımlardır

c. Stok Yatırımları,

Devamlı, düzenli ve rasyonel bir üretim ve dağıtım için, optimal seviyede, hammadde, yarı madde ve tam mamül stokları varlığı zorunludur. Bu amaca hizmet ettiği sürece stoklar, geniş anlamda bir üretim aracıdır. Dönem içindeki stoklardaki, değişim göz önüne alındığında yatırım ; bir ekonomide, belli bir dönem içinde üretim tesislerinin korunması, arttırılması için kullanılan kaynakların ve stoklardaki değişikliklerin değeri olarak tanımlanabilir.

d. Sabit Sermaye Yatırımları ,

Mal ve hizmet üretiminde bulunmak amacıyla yapılacak yatırımların ilk aşamada temel unsurlarını Sabit Sermaye Yatırımları (makine , bina , araç gereçler vd.) teşkil eder. Belirli özellikleri, birçok üretim dönemine iştirak edip şekil değiştirmemeleri hemen nakite çevirilememeleri zamanla aşınıp tükenmeleridir.

Sabit Sermaye Unsurları , Yatırım Tiplerine göre , değişiklik arz eder. Bunlar şöyle sıralanabilir (Yülek , 1983) ;

✓ İdame ve Yenileme Yatırımları,

Bakım ve Onarım Çalışmalarıdır.

✓ Tamamlama Yatırımları,

Kapasitenin arttırılması, mamül kalitesinin düzeltilmesi amacıyla yapılır.

✓ Yeni Yatırımlar

Başlı başına ayrı bir ürün - hizmet üretmek amacı ile girişilen yatırımlardır.

Plan, Program, Proje Kavramları,

Plan; Amaçlara ulaşmak için, araçlar ve yolların kararlaştırılması, kabaca neyin nasıl yapılacağını saptanmasıdır. Program; Süreleri belirlemek, ayrıntılı faaliyetlerin uygulanacakları yer ve zamanları ve bunların kimler tarafından ve nasıl uygulanacağını saptamaktır. Projeler Programların kısımlarıdır (Eren, 1987)

YATIRIM PLANLAMASINDA AŞAMALAR

Bir Yatırımın Planlanmasında, Aşamalar şöyle sıralanabilir (Birdal, 1986).

✓ Yatırım Fikrinin Doğması,

1. Tesadüfen Doğması

✓ Sistematik Araştırmalarla Doğması

b. Ön - Fizibilite,

c. Fizibilite Etüdü

✓ Ekonomik Etüd,

- . Piyasa (Pazar) Etüdü
- . Kapasite Seçimi
- . Kuruluş Yerinin Tespiti
- . Teşvik Tedbirleri (Araçları)

✓ Teknik Etüd,

- . Teknoloji
- . Yatırım Tutarının Belirlenmesi

✓ Mali (Finansal) Etüd,

✓ Yatırım Projesinin Değerlendirilmesi

- . Karlılık Açısından, Değerlendirme
- . Kredi Kuruluşları Açısından, Değerlendirme
- . Teşvik Araçlarından Yararlanma Açısından, Değerlendirme

Bu Aşamlar, kısaca şöyle açıklanabilir;

YATIRIM FİKRİNİN DOĞMASI

Yatırım yapmanın gayesi, belirli bir mal ya da hizmet üretmektir. Belirli bir alanda yatırım yapılmasında, Proje fikri Tesadüfen ya da Sistematik Çalışmalarla ortaya çıkabilir.

✓ Yatırım Fikrinin Tesadüfen Doğması,

Girişimcileri, tesadüflerle karşı karşıya getiren etkenler, çok çeşitli olabilir. Bunların başlıcaları şunlardır(Türengül, 1989);

- . Teknoloji ve Yatırım Naklları Temsilcileri ile karşılaşma,
- . Belirli Malların Üretiminde, Deneyimi Olan ve Teknoloji Bilen Kişilerle karşılaşma,
- . Belirli Malların, Hizmetlerin Üretim ve Karlılığı Hakkında Tesadüfen karşılaşma,

✓ Sistematik Olarak Araştırılması,

Kapsam olarak şöyledir (Akgüç, 1969);

- . Ülke Kaynaklarının Analizi ,
- . Ulaştırma yatırımlarının Analizi,
- . İthal Malların Değerini Yükseltme İmkânı,
- . Enerji ve Yakıt Kaynaklarının Analizi,
- . Talep Analizi.

ÖN - FİZİBİLİTE AŞAMASI

Ön - Fizibilite Aşamasında, Uygun Yatırım Alanları, arasında eleme yapılır. Fizibilitede, Yatırım tutarını kestirme Yöntemlerle hesaplayabiliriz .

Yöntemler şöyle sıralanabilir(Cebeci, 1970) ;

✓ Formül Yöntemi,

Maliyet ve Kapasitesi bilinen, daha önce gerçekleştirilmiş, Örnek Projeden hareketle, Kapasitesi belirlenmiş, Yeni Bir Projenin Maliyetini hesaplamak esasına dayanan bir yöntemdir.

✓ Benzetme Yöntemi ,

Daha önce gerçekleştirilmiş bir projeden hareketle, aynı konuda yapılacak, bir Yatırım Projesinin, hazırlanmasını kapsayan bir yöntemdir .

✓ Oran Yöntemi,

Yapılan bir araştırmada , Bir Projenin, Yatırım Tutarının, İmalat Makinaları ve Pompalama Sistemleri Toplam Maliyetine, bölünmesi ile , Aşağıdaki katsayılar , elde edilmiştir;

- . Sadece, Katı Maddelerle Çalışan Bir Tesiste ; 3, 10
- . Katı v e Sıvı Maddelerle Çalışan Tesiste ; 3, 63
- . Tamamıyla , Sıvı Maddelerle Çalışan Tesiste ; 4, 73

Bu durumda, Bir Projenin, Yatırım Tutarının bulunabilmesi için , İmalat Makinaları ve Pompalama Sistemi Maliyetinin hesaplanması yeterli olmaktadır.

✓ Birim - Maliyet Yöntemi

Daha önce, gerçekleştirilmiş, Projelerden (3 Proje), Hareketle Her Bir Proje, Yatırım Tutarının Kapasitesine bölünmesi ile, Birim Maliyetler bulunur. Ortalamaları ile de Ortalama Birim Maliyet bulunur. Yeni Projenin Kapasitesi ile çarpılarak, Yatırım Tutarı hesaplanmış olur.

FİZİBİLİTE ETÜDÜ

Bir Yatırım Projesinin, karlı olup olmadığı konusunda, yapılan ayrıntılı, Ekonomik, Teknik, Mali İnceleme olarak tanımlanır (Usta, 1968). Fizibilite Etüdüleri, bir programın, belirli standartlara ve başlangıç tasarımında, ortaya konulan kriterlere uygulanmasının uygun olup olmadığı inceler (Goodman, 1980) .

Ekonomik Etüd

Ekonomik Etüd, kapsamındaki konular şunlardır (Birdal, 1986);

- a. Talep Araştırması,
- b. Fiyat Araştırması,
- c. Kapasitenin Belirlenmesi,
- d. Kuruluş Yerinin Tespiti,
- e. Organize Sanayi Bölgeleri,
- f. Teşvik Tedbirleri (Araçları),

Bu hususları, kısaca inceleyecek olursak,

✓ Talep Araştırması,

Talep Araştırmasında sağlayacağımız bilgiler, şunlardır (Tenker, 1970) ,

- . Üretilen malların, miktar ve özellikleri,
- . Tüketici Davranışları,
- . Arz Kaynaklarının Durumu,
- . Dağıtım Mekanizması,
- . Rekabet Koşulları,
- . Hükümet Politikaları ,

✓ Fiyat Araştırması,

Fiyatlandırma Kararlarını, etkileyen faktörler şunlardır (Şireli, 1984) ;

- . Mamülün, üretim ya da alım maliyeti ,

- . Mamüle olan talep,
- . Endüstrideki rekabet durumu,
- ✓ Kapasitenin Belirlenmesi,

Kapasite; Belirli bir sürede, girdi ve çıktılarının miktarıdır. Genelde zaman dilimi (gün, saat, vd.) başına düşen fiziki miktarlar (kg, birim vd.) ile ölçülür (Şen,1983).

Kapasiteyi Etkileyen faktörler şöyle sıralanabilir;

- . Talep düzeyi,
- . Teknoloji olanakları,
- . Finansal olanaklar,
- . Kuruluş yeri vd.
- ✓ Kuruluş Yerinin Tespiti,

Kuruluş Yeri Seçimini etkileyen başlıca faktörler şunlardır(Cin, 1984);

- . Hammadde, Su, İşgücü,
- . Enerji Yakıt,
- . Teşvikler,
- . Pazar, Taşıma, İklim, Atıklar vd.
- ✓ Konumluk Yer,

Girişimciler, en uygun (Optimal) Kuruluş yerini, saptadıktan sonra, belirlenen yörede, işletmenin nereye inşa edileceğini, tesisin nereye konumlandırılacağını da belirlemek zorundadır. Örnek hususlar; Arsanın inşaata uygun olup olmadığı ve toprağın niteliğidir.

- ✓ Organize Sanayi Bölgesi (O.S.B),

Tanım olarak, O.S.B; Kapsamlı bir plan gereğince, parsellenip, yol, su, elektrik, vd. gibi, alt yapı tesislerine sahip kılınmış, arazi parçalarının beraberce yararlanabilecekleri, her türlü hizmetlerle birlikte, Girişimcilerin yararına sunulduğu organizasyonlardır (Onal, 1997).

- ✓ Teşvik Tedbirleri ,

Ülkeler, Hükümetler, Bölge (yöre) kalkınması için , birtakım Teşvik Tedbirleri (Araç) kullanırlar. Ülkemizde, Yatırım Projelerine Uygulanabilecek Teşvik Tedbirlerinin başlıcaları şunlardır (D.P.T. Yatırım ve İhracatı Teşvik Mevzuatı). Gümrük Muafiyeti, Teşvik Primi, Yatırım İndirimi, Finansman Fonu, Bina İnşaat Harcı İstisnası vd.

Teknik Etüd

Teknik Etüd, kapsamındaki hususlar şunlardır;

- ✓ Teknoloji Seçimi,
- ✓ Yatırım Tutarının Belirlenmesi,

Bunları, kısaca açıklayacak olursak,

- ✓ Teknoloji Seçimi,

Teknoloji Seçimini etkileyen faktörler şunlardır (Bayar, 1988);

- . Yöntemin gerektirdiği üretim şekli,
- . Yöntemin, kapital ya da emek yoğun olması,
- . Yöntemin gerektirdiği arazi, bina vd , atıkların bertarafı ,

- ✓ Yatırım Tutarının Belirlenmesi,

Bir Yatırım Tutarını oluşturan kalemler şunlardır (D.P.T, 1968) ;

- ✓ Etüd - Proje Giderleri,

- ✓ Lisans Bedeli,
- ✓ Arsa (Arazi) Bedeli,
- ✓ Arazi Düzenlemesi ve Hazırlık Yapıları,
- ✓ İnşaat Yatırım Tutarı,
- ✓ Ulaştırma Yatırımları,
- ✓ Ana (esas) Makine ve Teçhizat
- ✓ Yardımcı Makine ve Teçhizat,
- ✓ Taşıt Araçları,
- ✓ İşletmeye Alma Giderleri,
- ✓ Genel Giderler,
- ✓ Yatırım Dönemi Faizleri,
- ✓ İşletme Sermayesi,

Mali Etüd,

Mali Etüd kapsamındaki hususlar şunlardır;

- ✓ Yatırım Tutarının Yıllara Dağılımı,

Yatırımın Toplam Değerinin hesaplanması diğer bir deyimle , İşletmenin çalışır duruma gelinceye kadar yapılması gereken bütün harcamaların tespiti. Proje Ekibine dahil Teknik Uzmanın , beraber çalışmasıyla ortaya çıkar (Tenker, 1969) .

- ✓ İşletme Dönemi, Gelirleri Tahmini,

Her yıl üretilen ürün miktarı ile birim satış fiyatının çarpımıyla bulunur .

- ✓ İşletme Dönemi, Giderleri Tahmini,

Mal ve hizmet maliyetinin hesaplanması ile tablo oluşturulur .

- ✓ İşletme Dönemi Karları ,

Kar; Satış Hasılatı ile İşletme Dönemi Giderleri arasındaki farktır.

- ✓ Yatırımın Finansmanı ,

Yatırımların Finansal Kaynakları iki grupta toplanır. (Birleşmiş Milletler Teşkilat, 1967)

- ✓ Öz - Kaynaklar (Öz - Sermaye) ,
- ✓ Yabancı Kaynaklar (İç ya da Dış Para),

Yatırım Projesinin Değerlendirilmesi

Yatırım Projeleri, üç biçimde değerlendirilir. Bunlar (Birdal, 1986);

Karlılık Açısından Değerlendirme

a. Paranın Zaman Değerini Dikkate Almayan Yöntemler,

1. Rantabilite Oranı

Projenin Ortalama Yıllık Karının Yatırım Tutarının Bölümüdür.

2. Öz - Sermayenin Karlılığı

Projenin, Ortalama Yıllık Karının Öz – Sermayeye Bölümüdür.

3. Geri Ödeme Devresi Yöntemi,

Projenin Yatırım Tutarının Ortalama Yıllık Kar ve Amortisman Toplamına Bölümüdür.

b. Paranın Zaman Değerini Dikkate Alan Yöntemler

1. İç Karlılık Oranı

Projenin Nakit Akışını bugüne indirgenmesidir. Faiz (İskonto) Oranı , Tablo ya da Deneme Yöntemi ile bulunur.

2. Net Bugünkü Değer Yöntemi

Projenin , Nakit Akışının , bugüne indirgenmesidir . Faiz (İskonto) bellidir .Güncel Faiz Oranı da alınabilir. Proje, bu faiz oranını taşıyabiliyorsa , kabul edilir. Diğer bir deyimle, Nakit Girişlerinin bugünkü Değer Toplamı, Nakit Çıkışlarının Üzerinde olması beklenir.

3. Fayda - Masraf Oranı,

Kredi Kuruluşları Açısından Değerlendirme

Yatırımlarda Öz - Sermaye Dışı Kaynak (Finansman) ihtiyacı hasıl olduğunda, Kredi Kuruluşlarına başvurulabilir. Bu konuda Ödeme Planların sağlıklı bir şekilde yapılması önemlidir .

Teşvik Araçlarından Yararlanma Açısından Değerlendirme

Projelerde, Çeşitli Teşvik Araçlarından yararlanabilmek için, Teşvik Şartlarına Uygun Özellikler (Yer Seçimi vd.) göz önüne alınarak yatırım planları hazırlanmalıdır .

KARŞILAŞTIRMALI BİR UYGULAMA

Çalışmada, Yatırım Planlamaları olarak, İki Sektör İncelenmiştir (Doktora Tezi , Bilgileri ve Güncel Bilgiler İle),

Bu Bilgiler şu şekildedir;

- . Çimento Üretimi ; 550 000 ton / yıl Kapasiteli.
- . Kağıt Üretimi ; 60 000 ton / yıl Kapasiteli.

Çimento Üretimi Projesi ile ilgili olarak;

Yapılan Hesaplamalarda, İşletme Dönemi Gelirleri, İşletme Dönemi Giderlerinin altında kalmıştır. Proje elenmiştir.

Kağıt Üretimi Projesi ile ilgili olarak;

Yapılan Hesaplamalar şöyledir;

- . Yatırım Tutarı ; 48 454 000 TL
- . Ortalama Yıllık Kar ; 9 608 000 TL
- . Öz - Sermaye ; 33 918 000 TL

(Yatırım Tutarının % 70'i)

- . Amortisman ; 311 700

Proje Değerlendirme şöyledir;

✓ Rantabilite Oranı (R.O),

$$R.O = \frac{\text{Ortalama Yıllık Kar}}{\text{Yatırım Tutarı}} = \frac{9\,608\,000}{48\,454\,000} = 0,19 \quad \% 19$$

✓ Öz Sermayenin Karlılığı (Ö.S.K),

$$\text{Ö.S.K.} = \frac{\text{Ortalama Yıllık Kar}}{\text{Öz Sermaye}} = \frac{9\,608\,000}{33\,918\,000} = 0,28 \quad \% 28$$

c. Geri Ödeme Devresi Yöntemi (G.Ö.D)

$$\begin{array}{rcl} \text{Yatırım Tutarı} & & 48\ 454\ 000 \\ \text{G.Ö.D.} = \text{-----} & = & \text{-----} = 4 \text{ yıl} \\ \text{Ortalama Yıllık Kar + Amortisman} & & 9\ 608\ 000 + 311\ 700 \end{array}$$

Yatırım yapılabilir.

SONUÇ

Karlı yatırım olanaklarının belirlenmesi hem teknik hem de finansal araştırmalarla mümkün olabilmektedir. Bir plan çerçevesinde realize edilen yatırımlar, bilimsel metodları da içeçeğinden yatırımın ömrü tesadüflere bırakılmamış olacaktır.

Konunun uzmanlarınca yapılmayan projeler, titiz bir araştırma ya da gerçek verilerden mahrum olduklarından yatırım döneminde başvurulacak kaynak olmak özellik ve işlevini yerine giremeyeceklerdir.

Yatırımlarda insan Kaynaklarının yeri ve önemi büyüktür. Mali açıdan, teşvik araçlarından da yararlanılabilmelidir. Bunlar , Öz - Kaynak özelliğinde bir getiri olacaktır.

Yazarın Doktora Tezi olarak, ‘‘ İşletmelerde Kuruluş (Yatırım) Planları ve Yatırım Planlarının Karşılaştırılmalı Bir Uygulama’’ Başlıklı Çalışmasından yararlanarak hazırlamış Bulunduğu Makalede, Teorik Bilgilerin yanı sıra, Çimento ve Kağıt Yatırım Projelerinin , Yapılabilirliğini incelenmiştir.

Sonuç olarak, yapılan Hesaplamalarda, Çimento Yatırımının, İşletme Dönemi Gelirlerinin Gelirlerinin, İşletme Dönemi Giderlerinin, altında, çıktığından, Realize edilemeyeceği sonucuna varılmıştır. Kağıt Yatırımını Realize edilebileceği sonucuna da ulaşılmıştır.

KAYNAKÇA

- Akgüç, Ö. (1969), Finansal Yönetim, Avcıol Basım, İstanbul.
- Bayar, D. (1988), Sanayi İşletmelerinde Yatırım Politikası, Anadolu Üniversitesi Yayını, Eskişehir.
- Birdal, İ. (1986 , İşletme Ekonomisi, Çağlayan Yayınevi, İstanbul.
- Birleşmiş Milletler Teşkilatı, (1967), İktisadi Kalkınma Projeleri İçin El Kitabı, (Çev. Lütfullah Tenker), Ankara.
- Cebeci, A. (1968), ‘‘Sinai Projelerin Gelişmesinde Kestirme Hesapların Yeri Ve Önemi’’, İktisadi Devlet Teşekkülleri Proje Hazırlama Yayını, Ankara.
- Cin, H. (1984), Genel İşletmecilik Bilgileri, Siyasal Kitabevi, Ankara.
- DPT, (1968), Yatırım Kavramı, Ankara (1988), Yatırımları Ve İhracatı Teşvik Mevzuatı, Ankara.
- Eren, E. (1987), İşletmelerde Stratejik Planlama Ve Yönetimi , İÜ İşletme Fakültesi Yayını, İstanbul.
- Goodman, J.L. (1980), Project Planning Management, Pergamon Press, New York.
- Olalı, H. (1967), İşletmelerde Uzun Süreli Yatırım ve Finansman Planlaması, Ege Üniversitesi İİBF Yayını , İzmir.
- Onal, G. (1997), İşletme Yönetimi Ve Organizasyonu, Türkmen Kitabevi, İstanbul.
- Pakdemirli, E. (1977), Yatırım Planlaması Ve Fizibilite Etüdüleri, Ege Üniversitesi, Mühendislik Fakültesi Yayını, İzmir.
- Şen, A. (1983), ‘‘ Technical Aspects Of Projects ’’, (Der. Şadi Cindoruk) , Project Evaluation Management, Kelaynak Yayınları , Ankara.
- Şireli, A. (1984), Firmalarda Fiyatlandırma , İÜ İşletme Fakültesi Yayını , İstanbul.
- Tenker , L. (1970), ‘‘ Talep Tahmini ’’, DPT Bildiri Kitabı , Ankara.
- Türengül, M. (1989) , ‘‘ İşletmelerde (Kuruluş) Yatırım Planları Ve Yatırımın Planlarının Değerlendirilmesine İlişkin Karşılaştırmalı Bir Uygulama ‘ (Yayınlanmamış Doktora Tezi), İ.Ü SBE, İstanbul
- Usta, Ö. (1968), Yapılabilirlik Etüdüleri Ve Yatırım Projelerinin Değerlendirilmesi, Detay Yayıncılık, Ankara.
- Yülek, İ.E. (1983), Yatırım Projeleri (Fizibilite Etüdüleri) , Hazırlama El Kitabı , İTÜ, Sakarya Mühendislik Fakültesi Yayını, Adapazarı.